

FSMA_2013_19 dd. 4/12/2013

Beloningsbeleid en beloningspraktijken (MiFID-richtlijn): tenuitvoerlegging door de FSMA

Toepassingsveld:

De richtsnoeren die in dit document aan bod komen, zijn van toepassing op de volgende ondernemingen (hierna "de gereguleerde ondernemingen" genoemd):

- de kredietinstellingen naar Belgisch recht die beleggingsdiensten verrichten [*] ;
- de beleggingsondernemingen naar Belgisch recht;
- de in België gevestigde bijkantoren van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen die beleggingsdiensten verrichten, voor zover deze beleggingsondernemingen en kredietinstellingen ressorteren onder het recht van een staat die geen lid is van de Europese Economische Ruimte;
- de beheerverenootschappen van instellingen voor collectieve belegging in effecten naar Belgisch recht, wanneer zij één van de beleggingsdiensten verrichten als bedoeld in artikel 6, § 3, a) en b), van de icbe-richtlijn [**] ;
- de externe beheerders van alternatieve beleggingsfondsen naar Belgisch recht, wanneer zij één van de beleggingsdiensten verrichten als bedoeld in artikel 6, § 4, a) en b), van de AIFM-richtlijn.

Waar de richtsnoeren betrekking hebben op de in de MiFID-richtlijn vermelde gedragsregels, zijn zij ook van toepassing op de volgende gereguleerde ondernemingen:

- de in België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, voor de beleggingsdiensten die zij op Belgisch grondgebied verrichten [***];
- de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse beheerverenootschappen van instellingen voor collectieve belegging in effecten, wanneer zij één van de beleggingsdiensten verrichten als bedoeld in artikel 6, § 3, a) en b), van de icbe-richtlijn;
- de in België gevestigde bijkantoren van buitenlandse beheerverenootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging, wanneer zij één van de beleggingsdiensten verrichten als bedoeld in artikel 6, § 4, a) en b), van de AIFM-richtlijn;
- de beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van derde landen en die rechtsgeldig diensten verrichten in België, voor hun transacties op het Belgisch grondgebied.

[*] I.e. de beleggingsdiensten die worden opgesomd in deel A van bijlage I van Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de Richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad (de zogenaamde "MiFID-richtlijn"), en de nevendiensten die worden opgesomd in deel B van diezelfde bijlage I.

- [**] Richtlijn 2009/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's).
- [***] De richtsnoeren inzake het beloningsbeleid en de beloningspraktijken zijn gestoeld op de MiFID-regels inzake belangenconflicten en op de MiFID-gedragsregels. Krachtens artikel 32(7) van de MiFID-richtlijn is de lidstaat van herkomst van de kredietinstelling die de beleggingsdiensten verricht, of van de beleggingsonderneming, verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de MiFID-regels inzake belangenconflicten. Het toezicht op de naleving van de gedragsregels behoort op zijn beurt tot de verantwoordelijkheid van de lidstaat van ontvangst van het bijkantoor van de kredietinstelling die de beleggingsdiensten verricht, of van de beleggingsonderneming. In zoverre het beloningsbeleid en de beloningspraktijken in de praktijk op het raakvlak liggen van de respectieve bevoegdheden van de lidstaat van herkomst en van de lidstaat van ontvangst van het bijkantoor van de kredietinstelling die beleggingsdiensten verricht, of van de beleggingsonderneming, zal de FSMA, als zij de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst is, erop toezien dat zij ter zake samenwerkt met de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst.

Samenvatting/Doelstelling:

Dit document handelt over de richtsnoeren van de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (hierna "de ESMA" genoemd) die betrekking hebben op het beloningsbeleid en de beloningspraktijken van voornoemde gereguleerde ondernemingen, en over de tenuitvoerlegging ervan door de FSMA.

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Krachtens artikel 16 van de ESMA-verordening¹ kan de ESMA richtsnoeren tot de bevoegde autoriteiten of de financiëlemarktdeelnemers richten met het oog op het invoeren van consistente, efficiënte en effectieve toezichtspraktijken binnen het Europees systeem voor financieel toezicht, en op het verzekeren van de gemeenschappelijke, uniforme en consistente toepassing van het recht van de Europese Unie.

Volgens lid 3 van artikel 16 van voornoemde verordening moeten *"bevoegde autoriteiten en financiëlemarktdeelnemers zich tot het uiterste inspannen om aan die richtsnoeren te voldoen"* en moet *"elke bevoegde autoriteit, binnen twee maanden nadat een richtsnoer [...] is gegeven, bevestigen of zij aan dat richtsnoer [...] voldoet of voornemens is [dat] op te volgen. Wanneer een bevoegde autoriteit daaraan niet voldoet of niet voornemens is [dat] op te volgen, stelt zij de Autoriteit daarvan in kennis, met opgave van de redenen"*.

Tegen die achtergrond heeft de ESMA op 11 juni 2013 *"richtsnoeren voor het beloningsbeleid en de beloningspraktijken"*² geformuleerd. Die richtsnoeren zijn op de MiFID-richtlijn³ gestoeld. Zij geven toelichting bij de zienswijze van de ESMA over de manier waarop de EU-wetgeving over belangenconflicten en ondernemingsgedrag op het gebied van beloning moeten worden toegepast.

Deze richtsnoeren gelden vanaf 1 februari 2014 voor de beleggingsondernemingen (in de zin van artikel 4, lid 1, alinea 1, van de MiFID-richtlijn), inclusief de kredietinstellingen wanneer zij beleggingsdiensten of nevendiensten⁴ verrichten, alsook de beheervennootschappen van icbe's en de externe beheerders van alternatieve beleggingsfondsen wanneer zij beleggingsdiensten van individueel portfeuillebeheer verrichten of beleggingsadvies verstrekken⁵. Zij gelden ook voor de bevoegde autoriteiten.

---

¹ Verordening (EU) Nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit.

² De in artikel 16, lid 3, alinea 2, van de ESMA-verordening vermelde termijn van twee maanden startte op 1 oktober 2013, de datum waarop de richtsnoeren in de verschillende talen van de Europese Unie zijn gepubliceerd, en eindigt op 1 december 2013.

³ Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de Richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad.

⁴ Respectievelijk in de zin van Deel A of Deel B van bijlage I bij de MiFID-richtlijn.

⁵ Met betrekking tot de beheervennootschappen van icbe's, in de zin van artikel 6, lid 3, a) en b), van richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) (herschikking); met betrekking tot de externe beheerders van de alternatieve beleggingsfondsen, in de zin van artikel 6, lid 4, a) en b), van richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2011 inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen en tot wijziging van de Richtlijnen 2003/41/EG en 2009/65/EG en van de Verordeningen (EG) nr. 1060/2009 en (EU) nr. 1095/2010.

Deze richtsnoeren strekken ertoe een consequente en verbeterde tenuitvoerlegging van de huidige MiFID-vereisten inzake belangenconflicten en ondernemingsgedrag op het gebied van beloning te garanderen. Enerzijds dienen het beloningsbeleid en de beloningspraktijken de naleving van de in artikel 13, lid 3, en artikel 18 van de MiFID-richtlijn beschreven vereisten inzake belangenconflicten te garanderen, en anderzijds dienen zij ook de naleving van de in artikel 19 van de MiFID-richtlijn beschreven gedragsvoorschriften te garanderen.

Wij vestigen de aandacht op de definitie die in de richtsnoeren wordt gehanteerd voor het begrip "beloning" en het begrip "relevante persoon":

- beloning: "Alle betalingen en voordelen die ondernemingen direct of indirect aan relevante personen verstrekken in het kader van de verlening van beleggings- en/of aanvullende diensten aan cliënten. De beloning kan financieel zijn (zoals geld, aandelen, opties, kwijtschelding van leningen aan relevante personen bij ontslag, pensioenbijdragen, beloning door derden, bv. via "carried interest"-modellen, salarisverhogingen) of niet-financieel (zoals loopbaanontwikkeling, ziektekostenverzekering, kortingen of bijzondere vergoedingen voor auto of mobiele telefoon, ruime onkostenvergoedingen, seminars op exotische bestemmingen enz.)"⁶;
- relevante persoon: "Personen die wezenlijke invloed kunnen hebben op de verleende dienst en/of het ondernemingsgedrag, te weten personen in het frontoffice die contact hebben met cliënten, verkoopmedewerkers en/of andere medewerkers die indirect betrokken zijn bij de verlening van beleggings- en/of nevendiensten en wier beloning hen op ongepaste wijze zou kunnen stimuleren om in strijd met het belang van hun cliënten te handelen. Hierin zijn tevens begrepen personen die toezien op het verkooppersoneel (zoals lijnmanagers) en die ertoe aangezet kunnen worden om druk uit te oefenen op verkoopmedewerkers, of financieel analisten aan de hand van wier literatuur verkoopmedewerkers cliënten kunnen overhalen tot het nemen van beleggingsbeslissingen. Personen die betrokken zijn bij de behandeling van klachten, de verwerking van vorderingen, het behoud van cliënten en bij productontwerp en -ontwikkeling zijn eveneens relevante personen. Ook verbonden agenten van de onderneming zijn relevante personen"⁷.

De voormelde artikelen zijn met de volgende teksten omgezet in Belgisch recht: artikel 27 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, artikel 20bis, § 2 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (voor deze laatste), artikel 62bis, § 2 van de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen (voor deze laatste), artikel 201, § 7 van de wet van 3 augustus 2012 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles (voor deze laatste) en de artikelen 79 en 80 van het koninklijk besluit van 3 juni 2007 tot bepaling van nadere regels tot omzetting van de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten.

---

⁶ Zie de derde alinea op pagina 4 van de richtsnoeren.

⁷ Zie de tweede alinea op pagina 4 van de richtsnoeren.

Deze richtsnoeren hebben betrekking op de volgende aspecten van het beloningsbeleid en de beloningspraktijken:

- beheer en ontwerp van beloningsbeleid en beloningspraktijken in het kader van de MiFID-vereisten inzake gedrag en belangenconflicten;
- beheersen van risico's die voortkomen uit beloningsbeleid en beloningspraktijken;
- toezicht op, en handhaving van beloningsbeleid en -praktijken door bevoegde autoriteiten.

De FSMA is van oordeel dat deze richtsnoeren een nuttige verduidelijking vormen voor de toepassing van de eerder genoemde artikelen en zal ze dan ook opnemen in haar toezichtsinstrumentarium.

* * *

Hoogachtend,

De Voorzitter,

Jean-Paul SERVAIS

Bijlage : [FSMA_2013_19-1 / ESMA-richtsnoeren met betrekking tot de beloningsbeleid en beloningspraktijken \(MiFID\) \(ESMA/2013/606 - NL\)](#).